

Att söka med slutbetyg

Uppdaterad januari 2017

I en perfekt studievärld skulle alla som söker till högskolan komma in. Vi är inte där än, vilket betyder att det idag ofta är fler sökande till vissa utbildningar än vad det finns platser.

Det här gör att högskolorna måste fördela platserna utifrån vissa regler. För att kunna göra det på enklast möjliga sätt utgår man från ett **meritvärde**. Den med högst meritvärde får en plats före den med näst högst meritvärde och så vidare.

Här får du en kortfattad beskrivning av de begrepp som används i antagningen. Har du frågor som rör just dina betyg, prata med en studievägledare.

Kolla att du har rätt förkunskaper

Oavsett vilken utbildning du söker och vilken studiebakgrund du har måste du ha de förkunskaper som krävs för att kunna konkurrera om en plats.

Förkunskapskraven delas in i grundläggande och särskild behörighet. Till många utbildningar räcker det att ha grundläggande behörighet, medan vissa utbildningar har krav på både **grundläggande** och **särskild behörighet**.

Du som har gått ett fullständigt program på gymnasiet och fått ett slutbetyg utan för många IG, har grundläggande behörighet.

Särskild behörighet varierar beroende på vilken utbildning du söker, och vilka kurser som krävs hänger ihop med utbildningens inriktning. Söker du exempelvis en socionomutbildning behöver du kunskaper i samhällskunskap, medan en utbildning i programteknik kräver djupa kunskaper i matematik.

Behöver du komplettera?

Om du inte har betyg i de kurser som krävs kan du komplettera genom att läsa kurser på komvux. Tänk då på att de kurser som ges nu har nya beteckningar och betygsskala.

Har du läst en kurs för att bli behörig till en utbildning, hamnar du i en annan urvalsgrupp än om du är behörig direkt. Kompletteringsgruppen har något färre platser än direktgruppen, men det behöver inte betyda något för dina chanser att bli antagen eftersom antalet sökande med eller utan kompletteringar skiftar från år till år, liksom deras betyg.

Behöver du höja ditt meritvärde?

Om du vill höja dina betyg, som ju påverkar ditt **meritvärde**, kan du läsa kurser på komvux som ger meritpoäng.

Du kan också läsa upp betyget i en kurs för att höja ditt meritvärde. Det gamla betyget ersätts då av det nya, högre. Det kallas att utbyteskomplettera.

Ett annat sätt att öka dina chanser att bli antagen, är att göra högskoleprovet.

Meritvärde

Grundläggande behörighet

免

!

$e=mc^2$

Särskild behörighet

Kompletteringar

Kolla vad du har för meritvärde

Börja med att ge dina bokstavsbedyg ett siffervärde. Bara om du har rätt förkunskaper kommer du att få ett meritvärde uträknat.

Vägen till meritvärdet går via gymnasiebedyget där dina G:n, VG:n och MVG:n först måste räknas om till siffervärden. Ett IG ger 0 poäng, ett G ger 10, VG 15 och ett MVG ger 20.

För att få fram ett siffervärde måste du gå igenom hela gymnasiebedyget och multiplicera siffervärdet för varje bedyg med kursens gymnasiepoäng.

Ett MVG i en kurs som omfattar 100 gymnasiepoäng ger då $20 \times 100 = 2\,000$.

När du räknat ut ett siffervärde på vart och ett av dina bedyg lägger du ihop dem och dividerar den totala summan med den totala poängen för alla de kurser som finns i ditt slutbedyg. Talet du får fram kan högst bli 20,00 och kallas för **jämförelsetal**.

Kolla om du kan få lägga till meritpoäng

För att se om du kan få lägga till **meritpoäng** för kurser i engelska, matematik och moderna språk, måste du först se vilka kurser som krävs för behörighet. Om en kurs krävs för behörighet kan den inte ge meritpoäng.

Till vissa utbildningar kan du också få meritpoäng för **områdeskurser** som du har i ditt slutbedyg – söker du exempelvis till civilekonomprogrammet är företagsekonomi meriterande.

Du kan få maximalt 2,5 meritpoäng: engelska, matematik och moderna språk kan ge max 2,5 tillsammans och områdeskurserna kan ge upp till 1,0 meritpoäng. Meritpoängen läggs sedan till ditt jämförelsetal. Det här innebär att högsta möjliga meritvärde är 22,5.

Meritvärdet = jämförelsetalet + meritpoäng

Vilken grupp hamnar du i?

När du har de förkunskaper som krävs placeras du i en urvalsgrupp. Vilken grupp du hamnar i beror på vilken studiebakgrund du har.

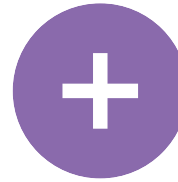
Av alla platser på en utbildning går minst 1/3 av platserna till sökande med bedyg och minst 1/3 till de som söker med högskoleprov. Högskolorna kan själva bestämma över högst en 1/3 av platserna för att kunna ta in sökande exempelvis utifrån intervjuer eller arbetsprover.

Betygsgruppen delas sedan upp i tre grupper: Betygsgrupp I (BI), betygsgrupp II (BII) och folkhögskolegruppen (BF).

Du som är behörig med ditt slutbedyg deltar i urvalsgrupp BI. Du som har kompletterat för att bli behörig deltar i bara i urvalsgrupp BII.

Du som har kompletterat för att höja ditt meritvärde deltar i BI med ditt ursprungliga meritvärde och i BII med det högre meritvärdet.

Meritpoäng

Bokstavsbedyg

Siffervärde

Jämförelsetal

Meritpoäng

Meritvärde

Kommer du in?

Det går tyvärr inte att säga om du kommer in eller inte. Hur många som söker just din utbildning och vilket meritvärde de har påverkar förstås dina möjligheter. Men generellt kan man säga att ju högre meritvärde du har desto större chans har du att få en plats på den utbildning du vill gå.

Kolla statistiken

Du kan få en ungefärlig bild av vilket meritvärde som brukar krävas till olika utbildningar genom att kolla antagningsstatistiken. Den når du via Universitets- och högskolerådets webbplats, www.uhr.se.

Läs mer på Antagning.se

För att ta reda på mer om vad som gäller för just dig, gå till fliken *Så funkar det* på Antagning.se, eller prata med din studievägledare. Gör gärna både och.

Högskoleprovet

